

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
MEDISINA
AKADEMIASY
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY
АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

Қалыпты және патологиялық физиология кафедрасы

Презентация

*Тақырыбы: Биологиялық белсенді нүктелер және
рефлексотерапия принциптері. Жансыздандыру
мен наркоз туралы жалпы ұғым.*

Орындаған: Мамыр Ақбөпе

Тобы: В-ЖМҚА-07-19

Қабылдаған: Оразбаева Жанар.

Шымкент 2020ж.

Жоспар:

1. Биологиялық белсенді нүктелер .
2. Рефлексотерапия негіздері мен принциптері.
3. Жансыздандыру яғни, анестезия.
4. Наркоз.
5. Қорытынды.

Биологиялық белсенді нүктелер -

бұл тиісті терең ұлпалар мен органдардың жүйке ұштарының проекциясы болып табылатын дене бетінің аймақтары (нүктелері).

Олар адамда туылған сәттен бастап кездеседі және бірдей локализацияға ие, қатаң түрде анықталған анатомиялық орны мен функционалды мақсаты терінің ажырамас бөлігін құрайды, тіпті олардың белсенді бөлігі өте терең болған жағдайда да.

Барлық белсенді нүктелер тоғыз аймаққа біріктіріледі: негізгі (2-4, 6-8) бет пен мойында, қосымша (1, 5, 9) - артта, омыртқа жанында, кеуденің алдыңғы бетінде және қолдарда шоғырланған.

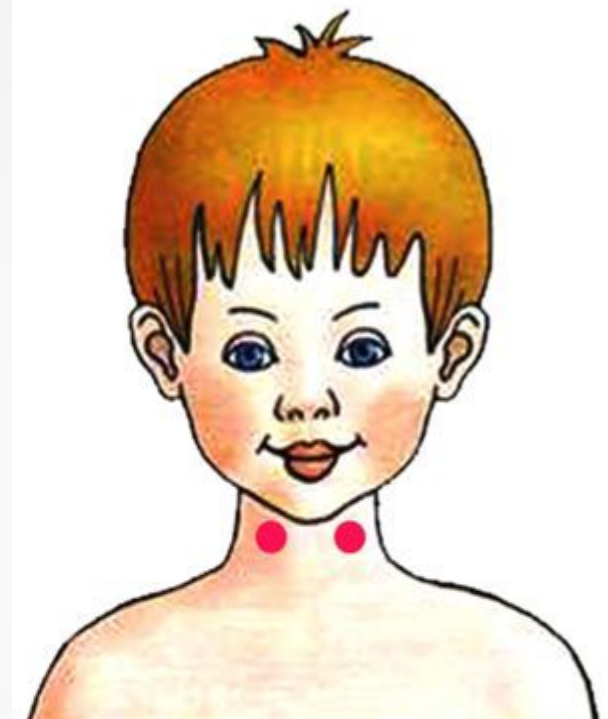

1- нүкте: трахеяның, бронхтардың шырышты қабығымен, сонымен қатар сүйек кемігімен байланысты. Осы нүктені уқалау кезінде жөтел азаяды, қан түзілуі жақсарады.

2-ші нүкте: төменгі жұтқыншақтың, кеңірдектің шырышты қабығымен, сондай-ақ дененің иммундық қызметін реттейтін тимуспен (тимус безімен) байланысты. Бұл нүктені уқалау инфекциялық ауруларға төзімділікті арттырады.

3-нүкте: қанның химиялық құрамын басқаратын және сонымен бірге жұтқыншақ пен көмейдің шырышты қабығының қорғаныш қасиеттерін арттыратын арнайы түзілімдермен байланысты.

4-ші нүкте: артқы жұтқыншақ қабырғасының шырышты қабығымен, көмеймен және жоғарғы мойын симпатикалық ганглионымен байланысты. Бұл нүктені уқалау бастың, мойынның және магистральдың қанмен қамтамасыз етілуін белсендіреді.

5-нүкте: VII мойын және I кеуде омыртқалары аймағында орналасқан. Бұл трахеяның, жұтқыншақтың, өңештің шырышты қабығымен, ең бастысы төменгі мойын симпатикалық ганглионымен байланысты. Осы нүктенің массажы қан тамырларының, жүректің, бронхтардың, өкпенің жұмысын қалыпқа келтіреді.

6-нүкте: гипофиздің алдыңғы және ортаңғы лобтарымен байланысты. Осы нүктенің массажы мұрынның шырышты қабығының, жақ қуыстарының, ең бастысы - гипофиздің қанмен қамтамасыз етілуін жақсартады. Мұрынмен тыныс алу бос болады, мұрыннан су ағып кетеді.

7-нүкте: мұрын қуысы мен фронтальды синусын этмоидты түзілімдерінің шырышты қабығымен, сондай-ақ мидың фронтальды аймақтарымен байланысты. Бұл нүктені уқалау жоғарғы мұрын қуысының шырышты қабығындағы, сондай-ақ көз алмасы мен мидың маңдай аймағындағы қан айналымын жақсартады.

8-нүктелік массаж есту мүшесі мен вестибулярлық аппаратқа оң әсер етеді.

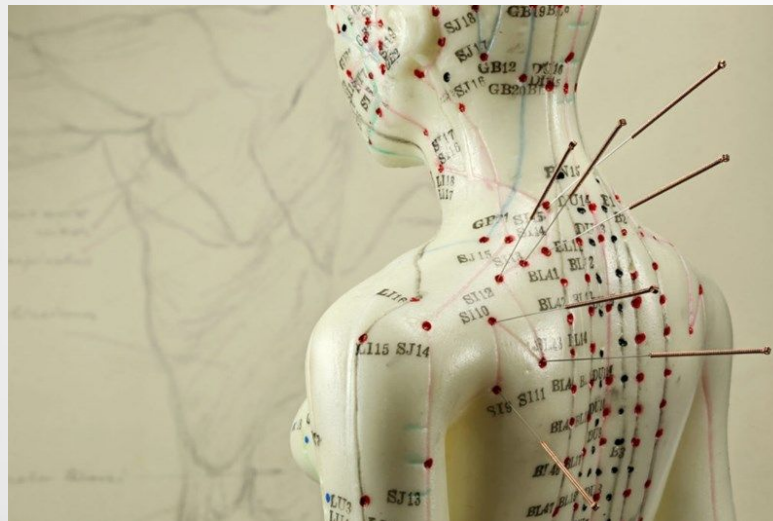

9-нүктенің массажы дененің көптеген функцияларын қалыпқа келтіреді, өйткені адамның мойны жұлын арқылы және ми қыртысының кейбір аймақтары сипатталған барлық нүктелермен байланысты.

Рефлексотерапия әдісінің - акупунктура мен моксибсияның бастауларын емдеудің ежелгі әдістеріне жатқызуға болады.

Олардың қай жерде, қашан және қалай пайда болды, әлі нақты белгіленбеген. Бірақ біз бұл әдістің бастауы бізге адамның еңбек құралдарын игере отырып, өркениетке апаратын жолын жаңадан бастағанда, өткеннің тереңінен келеді деп сеніммен айта аламыз.

- 1. Голова
- 2. Правая рука
- 3. Левая рука
- 4. Правая стопа
- 5. Левая стопа
- 6. Легкое правое
- 7. Легкое левое

- 8. Сердце
- 9. Печень
- 10. Желудок
- 11. Толстая кишка
- 12. Желчный пузырь
- 13. Селезенка
- 14. Поджелудочная железа

Рефлексотерапия - бұл медициналық жүйеге негізделген адамның ағзалары мен жүйелеріне әсері туралы және арнайы инелерді қолданатын жануарлар, нүктелер арқылы аспаптар, құрылғылар акупунктура.

Акупунктура нүктесі - бұл тітіркену орны терапиялық және диагностикалық мақсаты. Теріге проекцияланған аймақты білдіреді, жүйке жиналуына байланысты ең үлкен белсенділік бос жүйке ұштары түріндегі элементтер және мамандандырылған рецепторлар. Интеллектуалды нүктелер индукция аймағында олардың денелерін 3 топқа бөлуге болады:

1. Тері және жүйке.
2. Бұлшықет-сіңір-жүйке.
3. Тамырлы және жүйке.

Көрсеткіштер:

- Перифериялық аурулар (радикулит, неврит, парез, паралич, невралгия.)
- Невроздар (неврастения, истерия)
- Функционалды гиперкинез (тиктер, блефароспазм)
- Кардиопсихоневроз
- Атеросклероздың көріністері
- Эндокриндік бұзылыстар (гипоталамус синдромы, тиреотоксикоз, қант диабеті)
- Бронхо-өкпе аурулары (bronхит, бронх демікпесі)
- Асқазан-ішек жолдарының патологиясы (жаралар, эрозия, дискинезия)
- Тірек-қимыл аппараты аурулары

Қарсы көрсеткіштер:

- Кез-келген табиғаттағы неоплазмалар, кез-келген
- оқшаулау.
- Жедел инфекциялар
- Безгек
- Жедел сатыдағы созылмалы инфекциялар
- Өткір сарқылу
- Психоздар
- Белгісіз шыққан жедел ауыру синдромдары
- Жүктілік

Рефлексотерапия принциптері

(дәстүрлі мектеп)

14 негізгі арналар (меридиандар), 8 ғажайып меридиандар деп аталатындар, 15 кепілзат, 12 бұлшықет-сіңір каналдары және 12 тері зоналары бар. 12 негізгі меридианның жүйесі 12 ішкі мүшенің өзара әрекеттесуін көрсетеді және өкпе арнасынан басталып, оған оралатын «хи» энергиясының айналымын тудырады.

Рефлексотерапия принциптері (еуропалық мектеп)

Рефлексологияның негізгі принципі - белгілі бір нүктелерге енгізілген арнайы инелер бұлшықеттердегі жүйке талшықтарын белсендіреді, содан кейін импульс орталық жүйке жүйесіне жіберіледі, бұл өз кезегінде биологиялық белсенді заттардың бөлінуін ынталандырады, соның ішінде. күңгірт ауырсыну.

Клиникалық зерттеулер акупунктураның жақтың контрактураларын емдеуде тиімді екенін, сонымен қатар стоматологиялық процедуралардан кейін ауырсынуды бақылауға мүмкіндік беретіндігін көрсетті.

Рефлексотерапияны «ортодоксалды» емдеу әдістерімен бірге қолдануға болады, мысалы, анестетиктің әсерін жеделдету үшін.

Анестезиология - хирургиялық араласу кезінде жансыздандыру туралы ғылым; жағдайында пациентті қорғау әдістері, оның жетекші синдромы ауырсыну және организмнің онымен байланысты реакциялары болып табылады.

Жалпы анестезия - хирургияға немесе жарақат алуға байланысты науқасты қорғауға бағытталған барлық шаралардың жиынтығы.

Генри Хилл Хикман

(1800-1830)

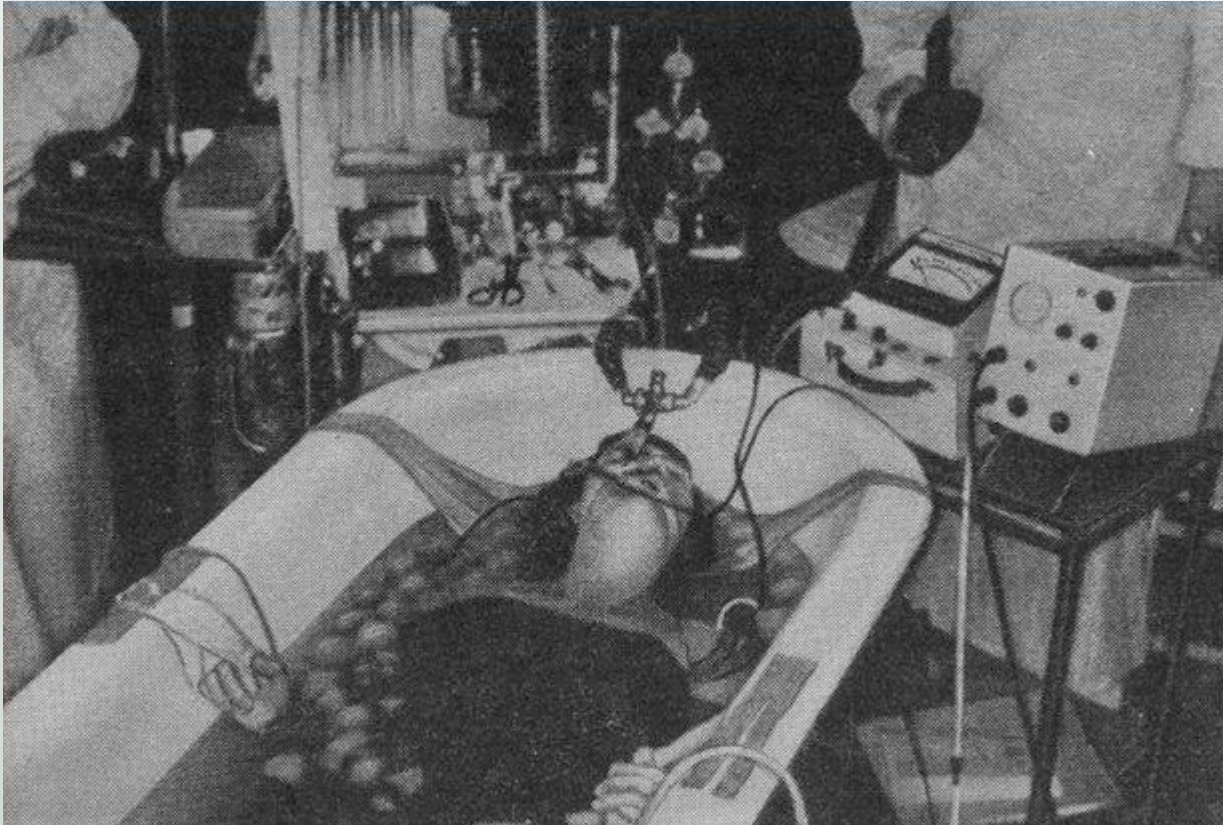
Анестезияның міндеті тек ауырсынуды жеңілдету ғана емес, сонымен қатар хирургияның басқа зиянды әсерін болдырмау екенін түсінген.

**Жалпы анестезияның спецификалық емес компоненттері
- бұл хирургиялық араласудың түріне қарамастан
пациентке қажет қорғаныс шаралары.**

**Жалпы анестезияның спецификалық компоненттері - бұл
қолдану операцияның ерекшеліктері мен науқастың жеке
ерекшеліктеріне байланысты қорғаныс шаралары
(мысалы, жасанды қан айналымы, гипотермия,
бақыланатын гипотония және т.б.).**

Гипотермия

Науқасты суық су моншасында салқындату

- Наркоз (клиникалық түсінік) - бұл орталық жүйке жүйесінің функционалды депрессиясы, сананың жоғалуы, сезімнің және сезімталдықтың барлық түрлерінің жоғалуы, рефлексстердің тежелуі, бұлшықет және нейровегетативті тонустың төмендеуімен сипатталады.
- Наркоз(биологиялық ұғым) - тірі жасушаның қызметтерін тежеу.

Мононаркоз (бір компонентті наркоз) - барлық компоненттер бір препаратпен қамтамасыз етілген (жалпы анестетиктер тобы).

Аралас наркоз- оның компоненттері бірдей фармакологиялық топтың бірнеше дәрі-дәрмектерімен қамтамасыз етілген (бірнеше жалпы анестетиктер).

Полинаркоз (көп компонентті анестезия) - компоненттер әр түрлі фармакологиялық топтардың дәрі-дәрмектерімен қамтамасыз етілген (қарапайым тіркесімі: жалпы анестезиялы және бұлшық ет босаңсытқыш).

Эфирлік наркоздың алғашқы көпшілік демонстрациясы 1846 жылы 16 қазанда Бостонда (АҚШ) өтті.

Томас Мортон

Қорытынды

- Биологиялық белсенді нүктелер - бұл терінің бетіндегі арнайы аймақтар, олардың көпшілігі терінің айналасындағы аймақтармен салыстырғанда әлсіз электр кедергісін көрсетеді.
- Рефлексотерапия - бұл адам ағзасының белсенді нүктелеріне әсер ету.
- Наркоз электр тогының көмегімен жүзеге асады, терең ұйқыны тудырады, сананың тоқтауымен, сезімталдықтың барлық түрлерімен, сондай-ақ бұлшық еттердің босаңсуымен және рефлекторлық белсенділіктің тежелуімен жүреді.

Назарларыңызға рахмет!

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Сәтбаева, Х. Қ. Адам физиологиясы: оқулық / Х. Қ. Сәтбаева, А. А. Өтепбергенов, Ж. Б. Нілдібаева. - 2-ші бас. түзетілген және толықтырылған. - Алматы : Эверо, 2010. - 664 бет. с.
2. Сайдахметова, А. С. Физиологиядан тәжірибелік сабақтарға нұсқаулар: оқу құралы / А. С. Сайдахметова, С. О. Рахыжанова. - Караганды : АҚНҰР, 2016. - 260 бет. с.
3. Қалыпты физиология: оқулық / РФ БҒМ ; ред. басқ. К. В. Судаков; қаз. тіліне ауд. және жауапты ред. Ф. А. Миндубаева. - ; И. М. Сеченов атындағы Бірінші МММУ ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 864 бет. + эл. опт. диск
4. <https://pptcloud.ru/biologiya/obonyatelnyy-analizator>
5. https://studme.org/303345/meditsina/vozzrastnye_osobennosti_obonyatelnoy_sensornoy_sistemy